

Kakvo stanje ste zatekli u Ministarstvu spoljnih poslova kada ste ga preuzeli?

Srpska diplomatija je godinama izložena strašnom diskreditovanju u domaćoj javnosti. I te kritike su samo malim delom zaslužene. Diplomacija je posao koji počiva na viševjekovnim konvencijama i složenim procedurama i po svojoj prirodi je konzervativna i nesklona velikim i brzim promenama. Pojedini elementi diplomatske prakse su stotinama godina nepromenjeni, ne samo kod nas, već i u drugim zemljama. Istina je da mnogo toga može da se promeni u unutrašnjoj strukturi Ministarstva spoljnih poslova, na personalnom i organizacionom nivou, kako bi naša diplomatija bila pokretljivija i hrabrija i kako bi pružala bolje rezultate. Ali to ne znači da je naša diplomatija potpuno zapuštena i bez potencijala, kako mnogi sugerišu. Najtužnije je što su kritikama srpske diplomatije najsklonije pojedine bivše diplomate, ljudi kojima manjkavosti naše diplomatije ne samo da nisu smetale dok su bili na visokim pozicijama, već su i učestvovali u stvaranju tih manjkavosti, ili barem ništa nisu učinili da ih otklone. Nakon što sam pažljivo sagledao sistem po dubini, mogu da kažem da situacija nije ni beznadežna ni nepopravljiva, i da se nadam da ćemo u vremenima koja dolaze biti svedoci podmlađivanja srpske diplomatije. Činjenica je da nam je potrebna sveža krv, ljudi koji raspolažu znanjima i veštinama koje nedostaju mnogim starijim kolegama, i da ćemo udariti temelje jedne nove i moderne profesionalne diplomatske službe po meri naše Otadžbine.

Šta će biti vaši prioriteti?

To je svakako članstvo u Evropskoj uniji, što nam je centralno strateško opredeljenje, borba za zaštitu srpskih državnih i nacionalnih interesa na Kosovu i Metohiji, negovanje i unapređivanje prijateljstva sa Rusijom i Kinom, ali i građenje boljih odnosa sa SAD, kao i regionalna saradnja. I na kraju, ali ne najmanje važno, briga za srpski narod u regionu i dijaspori.

Kako teče realizacija Vašingtonskog sporazuma?

Srbija poštuje svoje međunarodne obaveze i to ćemo nastaviti da činimo jer kredibilitet u međunarodnim odnosima se teško stiče, a veoma lako gubi. Pritom, ekonomska normalizacija odnosa u regionu, kako je predviđena Vašingtonskim sporazumom, jeste u interesu Srbije. Onoga trenutka kada budemo pronašli modalitete za efikasniju ekonomsku saradnju u zajedničkom interesu, imaćemo i veći kapacitet da rešavamo i problematična politička pitanja. U Srbiji se već realizuju neki od infrastrukturnih projekata u sklopu sprovođenja Vašingtonskog sporazuma, a njegovi kritičari, osim najvulgarnijeg populizma, nemaju argumente protiv. Niko racionalan ne može da, recimo, negira činjenicu da će auto-put doneti nove razvojne mogućnosti žiteljima Toplice, ili da tvrdi da uklanjanje raznih barijera za slobodniji protok ljudi, robe, kapitala i usluga i pristup još jednoj velikoj jadranskoj luci nije u interesu Srbije.

Da li je Srbija danas bliža Moskvi, Vašingtonu ili Briselu?

Srbija je u istoriji najbolje prolazila kada se u turbulentnim vremenima nije pozicionirala emotivno, već racionalno, na osnovu jasnog sagledavanja svojih snaga i interesa. Srbija je danas najbliža samoj sebi, više nego ranije vodi politiku koja, na prvom mestu odgovara njoj samoj, druge poštuje i nikoga ne vređa.

Kada govorimo o situaciji u regionu, s kim imamo najveći problem?

Jasno je da je naš najveći problem nerešeno pitanje Kosova i Metohije. To je pre svega unutrašnje pitanje Srbije, ali se odražava na čitav region. U širem kontekstu to pitanje se dotiče potrebe uređivanja odnosa dva najveća naroda u regionu: srpskog i albanskog. I lično podržavam stav predsednika Vučića da je neophodno da naša dva naroda, umesto da budu instrumentalizovani u geopolitičkim planovima onih koji žele da na Balkanu imaju trajnu neuralgičnu tačku, pronađu zajednički interes i mogućnost da prevaziđu nesuglasice, jer bez toga ni mi ni oni ne možemo da se dobru nadamo. Mi ćemo nastaviti da se iskreno i dosledno trudimo da Kosovo i Metohija ne ostane zamrznuti konflikt koji će neko po potrebi odmrzavati, ali da bi to bilo moguće neophodno je da Priština odustane od maksimalističkih zahteva i pokaže spremnost za istinski kompromis. Drugi veliki regionalni problem proističe iz stalnih nastojanja da se sruši dejtonska arhitektura Bosne i Hercegovine, kako bi se u njoj pre svega na štetu srpskog naroda uspostavila neka vrsta unitarne države. Mi ćemo nastaviti da, poštujući teritorijalni integritet BiH, pomažemo svoj srpski narod i Republiku Srpsku, i da podržavamo i afirmišemo stav prema kome je promena ustavnog poretka moguća jedino uz konsenzus oba entiteta i sva tri konstitutivna naroda. Regionalna stabilnost je prioritetni cilj i interes Srbije, jer nema ekonomskog razvoja bez stabilnosti. Zato ćemo u predstojećem periodu nastaviti da budemo uzdržani, da ne odgovaramo na svaku političku strelicu koja nam se upućuje, i da, kad god je to moguće, pružamo primer kako jedan konstruktivan regionalni partner treba da se ponaša.

Naš ambasador u Podgorici je proteran, mi smo najpre doneli istu meru, ali smo od nje odustali. Kako danas stoje stvari?

Odnosi Srbije i Crne Gore su uvek bili najbliži i bratski, kako zbog istorijskih tako i zbog rodbinskih veza. Svako odstupanje od tog pravila za nas je neprirodno, zato smo i povukli odluku o proterivanju crnogorskog ambasadora, donetu kao recipročan odgovor na proglašenje našeg ambasadora u Crnoj Gori personom non grata, i predložili način kako je moguće da odnosi počnu da se popravljaju. Smatramo da proterivanje ambasadora Božovića nije u duhu prijateljstva i bratstva naših država i naroda i očekujemo da taj problem bude rešen.

Kada ste došli u MSP, skoro 40 diplomatsko-konzularnih predstavništava nije imalo šefove. Kakva je danas situacija?

Mnogima od naših ambasadora i generalnih konzula je istekao mandat i novi će biti imenovani u predstojećem periodu. Konkretna rešenja biće usaglašena sa svim činiocima koji po ustavu imaju udela u kreiranju i realizaciji spoljne politike Srbije. Važno je da u srpskoj diplomatiji imamo sposobne i energične ljude, jer biti diplomata u ovom izazovnom vremenu nije samo titularna funkcija. Od naših predstavnika u inostranstvu očekivaćemo da snažnije doprinesu poboljšanju međunarodnog položaja i ugleda Srbije, ali i da daju konkretniji doprinos privlačenju investicija u našu zemlju. Svestan sam da to, između ostalog, iziskuje promenu načina na koji mnogi u MSP shvataju svoj posao, ali krajnji je trenutak da srpska diplomatija uhvati korak sa vremenom.

Da li se SNS sprema za izbore 2022? Hoćete li na njih sami ili u koaliciji sa SPS?

Svaka odgovorna vlast sprema se za izbore tokom čitavog svog mandata, radeći na tome da ima opipljive rezultate onda kada izbori dođu. U tom smislu, ono čime se danas bavimo biće rezultat sa kojim ćemo izaći pred građane. Nije dakle reč o političkom marketingu već o stalnoj usmerenosti na rezultate, što je politički stil za koji imamo da zahvalimo predsedniku Vučiću. SNS je principijelno na stanovištu da je za velike zadatke i izazove pred nama potrebno postojanje najšireg društvenog konsenzusa, a odluke o mogućim koalicijama ćemo, kao i svaki put do sada, pažljivo odmeriti i doneti na našim stranačkim organima.

Aleksandar Vučić najavio je povlačenje sa čela SNS. Šta o tome mislite?

Srpska napredna stranka je nastala kao plod istorijskog trenutka i potrebe građana Srbije da izađu iz perioda hronične političke podeljenosti, nefunkcionalne države i nestabilne političke scene. Stranka, u čiji sam razvitak i snaženje i sam uložio deo svoje energije, međutim, pre svega jeste političko čedo vizije Aleksandra Vučića, jer on je osoba oko čije su se monolitne političke snage, odlučnosti i vizije naprednjaci okupili. Prirodno je i normalno da političke organizacije sazrevaju i programski i personalno, ali ne mislim da je vreme da SNS ulazi u promene svog političkog rukovodstva, jer to pre svega ne bi bilo korisno za državu. Naša stranka vodi računa o svojoj budućnosti i jedina je na srpskoj političkoj sceni koja sistematski radi na stvaranju nove generacije političara, tako što smo okupili veliki broj mladih i talentovanih ljudi koji dobijaju priliku da se politički čeliče i postupno upoznaju složeni sistem upravljanja državom, i to između ostalog možete videti po sastavu naše poslaničke grupe. Kada je reč o

pitanju smene generacija u SNS, predsednik Vučić će, siguran sam, odluku doneti u najboljem interesu i stranke i države.

Od Vučića nismo još čuli ni hoće li se kandidovati za još jedan predsednički mandat. Imate li vi tu informaciju?

Prerano je da razgovaramo o tome, ali ja se nadam da će predsednik Vučić zatražiti od građana da mu povere još jedan mandat. U Srbiji je za vreme predsedničkog mandata Aleksandra Vučića učinjeno više nego u decenijama pre njega, tako da, čak i da odluči da se sutra povuče iz politike, doba u kojem živimo ostaće zapamćeno kao početak procvata Srbije i Vučićevo doba. Nadam se ipak da će predsednik Vučić ostati na čelu države barem dok ne realizujemo program "Srbija 2025". Važno je da Srbija u svom razvoju pređe jednu tačku posle koje više neće biti moguć povratak na staro, i ne govorim samo o ekonomskim pokazateljima, već i o sistemu vrednosti, izgradnji institucija i odnosu vlasti prema državi i građanima.

Izvor: Blic